

10

ПРИРОДНІ РЕСУРСИ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT PROTECTION

Загальна земельна площа – площа поверхні суші разом із внутрішніми водами, які знаходяться в межах державного кордону.

Заповідники – природоохоронні, науково-дослідні установи міжнародного або загальнодержавного значення, що створюють з метою збереження в природному стані типових, найбільш типових, унікальних природних комплексів біосфери або цього ландшафту, для екологічного моніторингу, розробки наукових зasad охорони й ефективного використання навколошнього природного середовища.

Національні природні парки – природоохоронні, рекреаційні, культурно-освітні, науково-дослідні установи загальнодержавного значення, що створюють з метою збереження, відтворення й ефективного використання природних комплексів і об'єктів, які мають особливу природоохоронну, оздоровчу, історико-культурну, наукову, освітню й естетичну цінність.

Використання свіжої води – обсяг води забраної з природних джерел або отриманої системи водопостачання інших водокористувачів, яка використовується для задоволення різних потреб. До складу водовикористання не включаються обсяги зворотного і послідовного (повторного) використання вод (за винятком води, що надійшла на відшкодування втрат у ці зворотні і послідовні водогospодарчі системи), а також колекторно-дренажні стоки.

Використання води для виробництва (за винятком потреб сільського господарства) – обсяг використаної води для технічних (технологічних) потреб промисловості, транспорту, будівництва та інших видів економічної діяльності, включаючи надходження свіжої води для поповнення систем оборотного водопостачання, а також обсяги води, яка використовувалась у ставковому господарстві.

Використання води для побутово-питних потреб – обсяг води, яка використовувалась для задоволення побутових і комунальних потреб населення (у тому числі на потреби працівників підприємств).

Відведення (скидання) зворотних вод – обсяги води, скинутої у природні водні об'єкти та переданої іншим водокористувачам.

Забруднені зворотні води – виробничі та побутові (комунальні) стоки (включаючи шахтні, рудникові, пластові, дренажні), а також

залпові скиди, що надходять у поверхневі водні об'єкти без очищення або після недостатнього очищення і містять забруднюючі речовини в кількості, що призводить до порушення встановлених норм якості води у контрольному створі. До них не належать обсяги стоків, що надходять на поля фільтрації, в накопичувачі, на рельєф місцевості тощо.

Нормативно-очищені зворотні води – стоки, які пройшли очищення на відповідних спорудах і відведення яких після очищення у водні об'єкти не призводить до порушення встановлених норм якості води в контрольному створі або пункті водокористування.

Оборотне та повторно-послідовне водопостачання – обсяг економії забору свіжої води за рахунок застосування системи зворотного і повторного водопостачання, включаючи використання стічних та колекторно-дренажних вод. До оборотного використання не відносяться витрати води в системах комунального та виробничого тепlopостачання.

Потужність очисних споруд – максимальний обсяг зворотних вод, які можна очистити на очисних спорудах на кінець звітного періоду.

Скидання зворотних вод у поверхневі водойми – обсяги нормативно-чистих, нормативно-очищених і забурнених стоків (виробничих і комунальних), скинутих у поверхневі водойми.

Забруднююча речовина – будь-яка речовина чи матеріал фізичного, хімічного або біологічного походження, що спровале негативний вплив на повітря, воду, землю чи біоту.

Парникові гази – гази, які затримують інфрачорове випромінювання земної поверхні, що призводить до глобального потепління на планеті. До основних парниковых газів належать: діоксид вуглецю (CO_2), метан (CH_4), оксид азоту (N_2O), гідрофторвуглеці (ГФВ), перфторвуглеці (ПФВ) та гексафторид сірки (SF_6).

Стационарне джерело забруднення – підприємство, цех, агрегат, установка або інший нерухомий об'єкт, що зберігає свої просторові координати протягом певного часу і здійснює викиди забруднюючих речовин в атмосферу.

Пересувне джерело забруднення – транспортний засіб, рух якого супроводжується викидом в атмосферу забруднюючих речовин.

Зокрема, автомобільний, залізничний, авіаційний, водний транспорт та виробнича техніка.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел – загальна кількість забруднень, що надійшли в повітряний басейн від стаціонарних джерел викидів як після проходження пилогазоочисних установок у результаті неповного уловлення й очищення на організованих джерелах забруднення, так і без очищення від організованих і неорганізованих джерел забруднення.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від пересувних джерел – загальна кількість забруднень, що надійшли в повітряний басейн під час роботи двигунів автомобільного, авіаційного, залізничного, водного транспорту та виробничої техніки.

Викиди – надходження в атмосферне повітря забруднюючих речовин або суміші таких речовин від стаціонарних або пересувних джерел забруднення.

Небезпечні відходи – відходи, що мають такі фізичні, хімічні, біологічні чи інші небезпечні властивості, які створюють або можуть створити значну небезпеку для навколошнього природного середовища і здоров'я людини та які потребують спеціальних методів та засобів поводження з ними.

Небезпечні відходи містять такі речовини, що мають небезпечні властивості: токсичність, вибухонебезпечність, пожежо-небезпечність, високу реакційну здатність, або містять збудники інфекційних хвороб.

Поводження з відходами – дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення.

Оброблення (перероблення) відходів – здійснення будь-яких технологічних операцій, пов'язаних зі зміною фізичних, хімічних чи біологічних властивостей відходів, з метою їх підготовки до екологічно безпечного зберігання, перевезення, утилізації чи видалення.

Утилізація відходів – використання відходів як вторинних матеріальних чи енергетичних ресурсів.

Спалювання відходів – теплова обробка відходів на спалювальній установці з вилученням або без вилучення енергетичних ресурсів.

Спеціально відведені місця та об'єкти видалення – місця чи об'єкти остаточного розміщення відходів, на використання яких отримано дозвіл.

Наяність відходів – тимчасове розміщення відходів до утилізації чи видалення та остаточне розміщення відходів у спеціально відведені для цього місцях чи об'єктах (місцях розміщення відходів, сховищах, полігонах, комплексах, спорудах, ділянках надр тощо), на використання яких отримано дозвіл спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері поводження з відходами.

Відходи – будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворюються в процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості та не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення і від яких їх власник повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення.

Відходи домогосподарств – відходи, зазвичай утворені в результаті нормального функціонування домашніх господарств.

Поточні витрати на охорону навколошнього природного середовища – витрати, які здійснюються на підтримку (утримання й експлуатацію) об'єкта (основних засобів природоохоронного призначення) в робочому стані та входять до складу витрат поточного періоду

Капітальні інвестиції на охорону навколошнього природного середовища – інвестиції у придбання нових і тих, які були у використанні, або виготовлення власними силами для власного використання матеріальних і нематеріальних активів, витрати на капітальний ремонт та модернізацію, що здійснюють з метою охорони навколошнього природного середовища.

Екологічні платежі включають екологічний податок за забруднення навколошнього природного середовища, що справляється за викиди в атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами забруднення, скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти та розміщення відходів, штрафні санкції за порушення законодавства про охорону навколошнього природного середовища. Штрафи, стягнені в адміністративному порядку з посадових осіб, у складі штрафних санкцій не опубліковуються.

10.1. Землі Львівської області¹

Land of Lviv region

	1995	2000	2005	2010	2013	2014	2015	
	площа на кінець року							до загальної площини
	тис.га							
Усього земель (територія)	2183,1	2183,1	2183,1	2183,1	2183,1	2183,1	2183,1	100,0
землі сільськогосподар- ського призначення	1307,2	1304,2	1298,6	1294,1	1292,1	1290,7	1290,1	59,1
ліси та лісовкриті площи	646,2	680,0	693,3	694,4	694,7	694,7	694,7	31,8
забудовані землі	103,2	108,7	108,8	111,7	113,6	114,9	115,6	5,3
землі під водою	44,7	42,6	42,7	42,8	42,8	42,8	42,8	2,0
інші землі	81,8	47,6	39,7	40,1	39,9	40,0	39,9	1,8

¹За даними Головного управління Держгеокадастру у Львівській області.

10.2. Об'єкти природно-заповідного фонду Львівської області¹

Nature-reserve funds of L'viv region

	Кількість об'єктів на кінець року				Їхня площа			
	2006	2010	2014	2015	2006	2010	2014	2015
	одиниць				га			
Усього	323	329	350	353	113455	148539	157479	157511
Загальнодержавного значення	24	25	25	25	48963	64552	64552	64552
природний заповідник "Розточчя"	1	1	1	1	2085	2085	2085	2085
національний природний парк "Яворівський"	1	1	1	1	7079	7079	7079	7079
національний природний парк "Сколівські Бескиди"	1	1	1	1	35684	35684	35684	35684
національний природний парк "Північне Поділля"	—	1	1	1	—	15588	15588	15588
заказники	9	9	9	9	3303	3303	3303	3303
пам'ятки природи	2	2	2	2	592	593	593	593
ботанічні сади	2	2	2	2	41	41	41	41
дендрологічні парки	2	2	2	2	64	64	64	64
парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва	6	6	6	6	115	115	115	115
Місцевого значення	299	304	325	328	64492	83987	92927	92959
регіональні ландшафтні парки								
"Знесіння"	1	1	1	1	312	312	312	312
"Надсянський"	1	1	1	1	19428	19428	19428	19428
"Верхньодністровські Бескиди"	1	1	1	1	8536	8536	8536	8536
"Равське Розточчя"	—	1	1	1	—	19103	19103	19103
"Стільське Горбогір'я"	—	—	1	1	—	—	8909	8909
заказники	30	33	34	34	27176	27563	27584	27602
пам'ятки природи	164	164	181	183	1766	1772	1769	1769
інші об'єкти	102	103	105	106	7274	7273	7286	7300

¹За даними департаменту екології та природних ресурсів Львівської облдержадміністрації.

10.3. Основні показники водопостачання і водовідведення¹

Basic indicators of water supply and water drainage

	1990	1995	2000	2005	2010	2013	2014	2015
								млн.м ³
Використано свіжої води	552,0	386,0	259,9	202,8	174,7	156,9	151,1	119,7
у тому числі								
на виробництво	217,0	118,4	56,1	62,3	46,5	41,1	38,3	40,9
на побутово-питні потреби	234,0	197,5	125,8	95,1	78,3	62,5	61,7	55,1
на сільськогосподарські потреби	67,5	53,0	30,0	30,9	30,9	26,2	26,0	23,3
Загальне водовідведення стічних, шахтно-кар'єрних та колекторно-дренажних вод	437,5	367,4	335,8	290,3	240,0	227,1	223,9	219,6
Відведено (скинуто) зворотних вод	389,0	367,4	321,9	274,5	230,2	218,2	215,0	207,7
у тому числі								
забруднених	76,6	55,9	56,0	193,3	59,3	46,2	45,1	45,1
з них без очищення	4,2	4,8	4,1	9,2	1,8	1,7	0,8	1,2
нормативно очищених	243,6	263,5	241,0	53,4	146,5	152,4	149,6	143,8
нормативно чистих без очистки	...	48,0	25,0	28,0	24,0	20,0	20,0	19,0
Забрано води з природних водних об'єктів - усього	564,2	437,0	312,0	256,0	250,2	244,1	232,1	181,9
у тому числі з підземних водних об'єктів	374,0	325,0	260,0	190,7	178,7	164,1	160,2	151,7
Обсяг оборотного та повторно-послідовного водозабезпечення - усього	1365,0	669,9	395,7	423,1	310,7	387,7	363,8	416,5
Потужність очисних споруд	386,0	387,3	386,3	326,5	330,2	322,8	316,9	269,2

¹За даними Львівського обласного управління водних ресурсів.

10.4. Викиди забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря

Pollutant and carbon dioxide emissions into the atmosphere

	1990	1995	2000	2005	2010	2013	2014	2015
ТИС.Т								
Викиди забруднюючих речовин у повітря – усього	567,3	239,6	192,9	187,6	246,3	238,4	209,6	203,1
<i>у тому числі</i>								
стационарними джерелами								
забруднення	271,9	124,6	108,6	95,8	113,2	121,4	100,2	102,4
з них								
діоксид сірки	40,8	49,4	48,5	40,6	31,6	34,8	31,8	32,5
діоксид азоту	20,7	9,6	8,1	8,3	5,9	6,8	6,0	6,2
оксид вуглецю	95,7	8,6	8,0	8,7	5,5	5,7	5,8	8,0
метан ¹	32,6	13,4	4,5	14,1	54,5	63,2	48,3	46,0
неметанові леткі органічні сполуки ²	4,8	1,6	0,8	5,6	3,5	1,7	1,7	2,4
сажа	...	...	0,1	0,6	0,1	0,1	0,1	0,3
інші	77,3	42,0	38,6	17,9	12,1	9,1	6,5	7,0
пересувними джерелами								
забруднення	295,4	115,0	84,3	91,8	133,1	117,0	109,4	100,7
з них								
автомобільним транспортом	295,4	115,0	84,3	87,9	128,4	112,7	105,1	95,8
з них								
діоксид сірки	...	...	...	0,5	1,5	1,6	1,5	1,4
діоксид азоту	...	...	...	6,3	13,7	13,9	13,1	11,8
оксид вуглецю	...	...	...	68,7	96,2	82,2	76,7	70,3
метан	...	...	...	11,8	0,4	0,4	0,3	0,3
сажа	...	...	...	0,6	1,9	2,3	2,2	1,9
авіаційним, залізничним, водним транспортом та виробничу технікою	...	...	...	3,9	4,7	4,3	4,3	4,9
Крім того, викиди діоксиду вуглецю – усього	...	...	...	2110,1	3985,4	5627,6	5010,3	4889,4
у тому числі стационарними джерелами	...	...	...	2110,1	2205,4	3856,8	3356,4	3399,3
Викиди шкідливих речовин з розрахунку на								
км² території, т	26,0	11,0	8,8	8,6	11,3	10,9	9,6	9,3
одну особу, кг	205,6	86,6	71,2	72,6	96,7	93,9	82,6	80,1

¹У 1990–2000рр. включені інші вуглеводні.

²У 1990–2000рр. наводяться дані щодо викидів летких органічних сполук.

10.5. Викиди забруднюючих речовин та діоксиду вуглецю в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення за видами економічної діяльності у 2015 році

Pollutant and carbon dioxide emissions into the atmosphere from stationary sources in 2015, by type of economic activity

	Забруднюючі речовини		Діоксид вуглецю	
	т	до загально-го підсумку; відсотків	тис.т	до загально-го підсумку; відсотків
Усього	102397,2	100,0	3399,3	100,0
Сільське, лісове та рибне господарство	853,3	0,8	16,1	0,5
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	41580,8	40,6	42,0	1,2
у тому числі				
добування кам'яного та бурого вугілля	38056,5	37,2	12,0	0,4
добування металевих руд	—	—	—	—
добування інших корисних копалин і розроблення кар'єрів	8,4	0,0	—	—
Переробна промисловість	3845,5	3,8	235,1	6,9
у тому числі				
виробництво харчових продуктів, напоїв	686,5	0,7	48,6	1,4
виробництво тютюнових виробів	—	—	—	—
виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення	275,2	0,3	36,6	1,1
виробництво хімічних речовин і хімічної продукції	214,2	0,2	19,5	0,6
виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	961,9	0,9	41,4	1,2
металургійне виробництво	14,2	0,0	0,0	0,0
виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування	74,1	0,1	1,8	0,1
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	43610,0	42,6	2883,7	84,8
Водопостачання, каналізація, поводження з відходами	33,1	0,0	2,0	0,1
Будівництво	1926,0	1,9	1,1	0,0
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	8177,4	8,0	165,6	4,9
Інші види економічної діяльності	2371,1	2,3	53,7	1,6

10.6. Впровадження повіtroохоронних заходів у 2015 році

Air protection in 2015

	Кількість заходів	Загальний обсяг витрат за кошторисною вартістю	Фактично витрачено з початку виконання заходів	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря після впровадження повіtroохоронних заходів	
				очікуване	фактичне
одиниць		тис. грн		т	
Усього	18	4832,9	4665,4	10940,7	10933,3
у тому числі					
удосконалення технологічних процесів (включаючи перехід на інші види палива, сировини тощо)	1	1197,2	1197,2	1059,5	1059,5
будівництво і введення в дію нових газоочисних установок і споруд	—	—	—	—	—
підвищення ефективності роботи існуючих очисних установок (включаючи їхню модернізацію, реконструкцію і ремонт)	5	579,9	412,4	14,1	7,8
ліквідація джерел забруднення	1	2091,5	2091,5	9861,6	9861,6
перепрофілювання підприємства (цехів, дільниць) на випуск іншої продукції	—	—	—	—	—
інші заходи	11	964,3	964,3	5,5	4,4

10.7. Основні показники утворення та поводження з відходами¹

Basic indicators of wastes

	2000	2005	2010		2014		2015	
			I–IV класів не- безпеки	у тому числі I–III класів не- безпеки	I–IV класів не- безпеки	у тому числі I–III класу не- безпеки	I–IV класів не- безпеки	у тому числі I–III класу не- безпеки
т								
Утворено ² – усього	1083	777	2485281	1992	3323012	453	2953338	1483
Зібрано, отримано	19	1742	434721	317	408388	3650	456169	590
Утилізовано, оброблено (перероблено)	50	640	48185	727	538119	487	329812	23
Спалено	...	618	10326	40	43205	42	48853	22
з метою отримання енергії	...		10316	40	43205	42	48842	13
з метою теплового перероблення	...		9	—	0	—	11	9
Передано на сторону	712	38132	494639	1100	1011815	1157	1033413	939
Видалено	119	65	9530218	126	2281833	—	1997205	—
у спеціально відведені місця чи об'єкти (шля- хом захоронення)	119	65	9530019	126	2280625	—	1995629	—
іншими видами вида- лення	—	—	199	0	1208	—	1576	—
Накопичено протягом екс- плуатації у місцях видален- ня відходів на кінець ро- ку ³ , тис.т	445,8	240,5	174543,8	37,5	222409,3	2,5	230054,8	—
у розрахунку на 1 км ²	20,4	11,0	8006,6	1,7	10202,3	0,1	10538,0	—

¹У 2000–2005рр. – відходи I–III класів небезпеки, у 2010–2015рр. – відходи I–IV класів небезпеки.

²Від економічної діяльності підприємств та організацій, у 2000–2010рр. – без урахування відходів, утворених у домогосподарствах.

³З 2014р. – без урахування відходів, тимчасово розміщених у спеціально відведеніх місцях чи об'єктах.

10.8. Наявність відходів у спеціально відведеніх місцях чи об'єктах за класами небезпеки¹

Accumulation of wastes in special repositories by hazardous category

	2000	2005	2010	2013	2014	2015
	на кінець року; т					
Усього	445767	240540	174543756	219908180	222409272	230054768
у тому числі						
I класу небезпеки	19	2	10	7	—	—
II класу небезпеки	199415	199475	133	225	—	—
III класу небезпеки	246333	41063	37406	36654	2530	—
IV класу небезпеки	...	...	174506207	219871294	222406742	230054768

¹Див. виноску 3 до табл. 10.7.

10.9. Утворення відходів за класами небезпеки¹

Generation of wastes by hazardous category

	2000	2005	2010	2013	2014	2015
	т					
Усього²	1083	777	2485281	2652315	3323012	2953338
у тому числі						
I класу небезпеки	3	16	20	28	22	25
II класу небезпеки	335	406	359	382	237	236
III класу небезпеки	745	355	1613	1448	194	1222
IV класу небезпеки	...	...	2483289	2650457	3322559	2951855

¹Див. виноску 1 до табл. 10.7.²Див. виноску 2 до табл. 10.7.

10.10. Утворення відходів за матеріалами

Formation of wastes by kind of materials

	2010	2012	2013	2014	2015
	т				
Усього¹	2485281	3350371	2652315	3323012	2953338
Використані розчинники	8	10	22	28	25
Відходи кислот, лугів чи солей	4	12	6	6	228
Відпрацьовані оліви	300	255	290	146	168
Хімічні відходи	343	745	3057	55	145
Осад промислових стоків	5010	5181	5415	5764	6633
Мулові та рідкі відходи від очистки стічних вод	...	...	...	7	0
Відходи від медичної допомоги та біологічні	6	6	35	78	33
Відходи чорних металів	...	...	...	16891	10536
Відходи кольорових металів	...	...	...	354	260
Змішані відходи чорних та кольорових металів	...	...	...	1364	1082
Скляні відходи	2384	2417	1924	942	1918
Паперові та картонні відходи	6562	20992	11260	9424	5047
Гумові відходи	1871	276	278	2245	646
Пластикові відходи	331	135636	829	722	768
Деревні відходи	29571	65507	57990	64167	62404
Текстильні відходи	9148	8780	1919	1346	1601
Відходи, що містять поліхлордифеніли	2	—	—	2	—
Непридатне обладнання	626	22	30	28	29
Відходи акумуляторів та батареї	76	70	73	88	73
Тваринні та змішані харчові відходи	...	...	...	359047	432050
Рослинні відходи	...	...	...	296774	183038
Тваринні екскременти, сеча та гній	6020	11760	12264	79508	91844
Побутові та подібні відходи	32780	224313	371336	361672	340889
Змішані та недиференційовані матеріали	244	1066	832	754	834
Залишки сортування	1043	1002	875	978	1542
Звичайний осад	53785	47955	44522	113079	77275
Мінеральні відходи від будівництва та знесення, у тому числі змішані будівельні відходи	...	...	...	1949	1660
Інші мінеральні відходи ²	...	...	...	181	292955
Відходи згоряння	233111	278058	329560	224137	723947
Грунти (відходи ґрунту і каменів)	...	...	...	77037	222727
Пуста порода від днопоглиблювальних робіт	...	...	...	1704238	492981
Мінеральні відходи від очистки стічних вод та стабілізовані відходи	1356	15	—	1	—

¹Див. виноску 2 до табл. 10.7.²За винятком відходів будівництва та знесення, згорання, ґрунтів, порожньої породи від днопоглибління, відходи від очистки стічних вод.

10.11. Екологічні платежі

Ecological payments

	2000	2005	2010	2012	2013	2014	2015
	тис. грн						
Пред'ялено екологічного податку ¹	5893,8	7763,2	26845,3	235431,1	376874,1	395476,1	391177,2
за викиди в атмосферне повітря від стаціонарних джерел	3531,2	4756,4	14344,2	180463,4	341914,4	345538,2	336717,4
за викиди в атмосферне повітря від пересувних джерел	464,1	773,7	2991,1	26130,1	79,9	—	—
за скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти	1056,2	1180,3	4765,9	7140,4	7747,7	9186,6	9004,3
за розміщення відходів	695,7	878,0	4744,0	21697,2	27132,1	40751,3	45455,5
Пред'ялено штрафних санкцій за правопорушення законодавства про охорону навколошнього природного середовища	...	...	142,8	1468,9	1449,0	513,3	335,8
Частка фактично сплаченого екологічного податку до загальної суми пред'яленого, відсотків	35,5	107,6	93,4	99,2	86,2	93,2	93,4

¹У 2000–2010 pp. – збори за забруднення навколошнього природного середовища.

10.12. Екологічні платежі за видами економічної діяльності

Ecological payments, by type of economic activity

	2010 ¹		2014		2015	
	пред'явле- но (нара- ховано) екологічно- го податку	фактично сплачено	пред'явле- но (нара- ховано) екологічно- го податку	фактично сплачено	пред'явле- но (нара- ховано) екологічно- го податку	фактично сплачено
	тис. грн					
Усього	26845,3	25078,2	395476,1	368471,5	391177,2	365258,4
Сільське господарство, мислив- ство, лісове господарство	206,5	223,3	1287,2	1074,5	1879,3	1824,0
Сільське господарство, мис- ливство та пов'язані з ними послуги	138,4	151,4	1274,7	1064,0	1866,4	1809,3
Лісове господарство та пов'я- зані з ним послуги	68,1	71,9	12,5	10,5	12,9	14,7
Промисловість	22910,7	21180,4	389461,0	362528,2	381389,1	355291,7
Добувна промисловість	3217,3	2432,7	9328,2	753,7	8170,9	1233,2
Переробна промисловість	2573,3	2543,9	5863,9	5613,7	5160,9	5113,4
у тому числі						
виробництво харчових про- дуктів, напоїв та тютюнових виробів	510,3	535,6	632,9	488,2	569,9	681,1
хімічне виробництво	61,1	50,1	41,7	38,1	43,7	43,8
Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води	17120,1	16203,8	374268,9	356160,8	368057,3	348945,1
Будівництво	283,5	109,1	61,3	55,7	72,5	68,0
Торгівля; ремонт автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку	413,9	509,6	160,7	164,3	1209,9	1396,8
Діяльність готелів та ресторанів	1,0	1,0	2,3	2,3	1,8	1,8
Діяльність транспорту та зв'язку	1358,6	1332,5	439,7	454,1	770,5	796,3
Освіта	104,4	101,8	83,0	84,1	75,1	74,7

¹Збір за забруднення навколошнього природного середовища.

10.13. Капітальні інвестиції та поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища

Capital investments and current expenditures for environmental protection

	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Капітальні інвестиції та поточні витрати на охорону навколишнього природного середовища, млн.грн	60,4	109,8	240,7	280,6	285,8	377,5	390,8	402,1
у тому числі								
капітальні інвестиції	7,8	19,6	87,6	97,0	64,0	146,6	131,2	60,4
з них								
капітальний ремонт засобів природоохоронного призначення	5,9	4,9	13,3	12,1	8,3	8,4	17,7	16,3
поточні витрати	52,6	90,2	153,1	183,6	221,7	230,9	259,6	341,7
Частка витрат на охорону навколишнього природного середовища за рахунок коштів Держбюджету, відсотків	...	...	21,7	9,2	2,7	2,2	0,9	0,8
у капітальних інвестиціях	...	48,1	46,7	11,5	0,2	0,3	—	1,0
у поточних витратах	14,2	19,4	7,4	8,0	3,5	3,4	1,4	0,7

10.14. Структура капітальних інвестицій на охорону навколишнього природного середовища за напрямами

Structure of capital investments for environmental protection, by channels

	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
до підсумку; відсотків								
Усього	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
у тому числі на								
охорону атмосферного повітря і клімату	56,5	10,0	42,3	78,2	68,7	68,7	47,5	16,1
очищення зворотних вод	—	58,8 ¹	4,2	4,8	19,5	14,3	8,7	46,3
поводження з відходами	—	9,9	2,0	3,4	9,4	14,7	20,4	21,8
захист і реабілітацію ґрунту, підземних і поверхневих вод	43,5	21,3	50,3	12,2	2,0	2,1	23,3	14,8
збереження біорізноманіття і середовища проживання	...	...	—	0,0	0,0	0,0	—	1,0
науково-дослідні роботи природоохоронного спрямування	...	...	—	0,0	0,0	0,0	—	—
інші напрямки природоохоронної діяльності	...	...	1,2	1,4 ²	0,4	0,2	0,1	—

¹ Включені поточні витрати на охорону та раціональне використання водних ресурсів.

² Включені капітальні інвестиції на зниження шумового і вібраційного впливу (за винятком заходів для охорони праці).

10.15. Структура поточних витрат на охорону навколошнього природного середовища за напрямами

Structure of current expenditures for environmental protection, by channels

	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	до підсумку; відсотків							
Усього	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
у тому числі на								
охорону атмосферного повітря і клімату	6,0	13,0	7,9	10,1	7,5	9,8	9,4	19,1
очищення зворотних вод ¹	71,5	58,8	56,4	53,6	51,8	47,0	47,7	42,4
поводження з відходами	4,8	8,0	17,8	12,0	14,8	20,9	21,3	21,4
захист і реабілітацію ґрунту, підземних і поверхневих вод	15,4	10,8	13,3	20,0	19,5	15,8	16,1	13,4
збереження біорізноманіття і середовища проживання	0,7	7,8	0,1	0,1	2,9	3,3	2,2	2,2
науково-дослідні роботи природоохоронного спрямування	...	...	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1
інші напрямки природоохоронної діяльності	1,6	1,6	4,4	4,0	3,4	3,0	3,1	1,4

¹У 2000–2005рр. включені капітальні інвестиції на охорону та раціональне використання водних ресурсів.